

ROZSĄDZANIE (8) sb n

Zawsze: rozł-.

o oraz a jasne.

sg G rozsądzaniã (4). ◇ D rozsądzaniu (1). ◇ L rozsądzaniu (3).

Sł stp brak, Cn s.v. *dyalektyka*, Linde brak.

1. *Badanie, rozważanie; ocenianie* [kogo, czego] (3) : Dufzna trz(eźw)ość ie(ft)ci pokorá/ nafliczniefza ze wżecz inych cnotá/ [...] y flufzny obyczay ktorym zátrzymawan bywa vmył ludzki w rozłádzaniu rzeczy káždych y w wykonaniu. *RejPosWstaw* [212].

Ze zdaniem przydawkowym dopełniającym nawiązującym do przydawki w zdaniu nadrzędnym (1): *Y tobie dam klucze* [Matth 16/19].) Przez te klucze/ rozumie fię nawyżfza zwierzchność y przełożenftwo dáne Piotrowi nád wżytkim kościołem: to ieft moc rozłádzania náuk/ ieftli fą prawdziwe ábo fałszywe *WujNT* 68.

Szereg: »rozważanie i rozsądzanie« (1): O gdyćby profity chléb thám [*w sakramencie*] przyjmowano/ y tákże profte wino pito/ cóźby pothym rozważaniu/ y rozłádzaniu człowiekowi famégo siebie [*czy jest godny przyjmować*] *BiałKat* 271.

2. *Rozróżnianie; discretio PolAnt* [czego (i czego)] (2) : Dofkonálych lepak ieft mocne iedło/ ktorzy prze zwyczay fmáki máią wypráwione/ ku rozłádzaniu y dobrego y złego. *BudNT Hebr* 5/14.

Szereg: »poznawanie i rozsądzanie« (1): iednákáć śwíatłość poznawánia y rozłádzánia [*cognoscendi et diiudicandi*] prawdy przyrodzenie wżytkim ludziom dáło *ModrzBaz* 100.

3. *Sądzenie, wydawanie wyroków* [czego] (3) : [*Marszałek*] Iuriídycją rozłádzánia, Artykułów pewnych, vpominánia, y karánia mieć ma. *SarnStat* 308.

Wyrażenie: »rozsądzanie kaur, spraw« (1:1): *ModrzBaz* 87; zacnym ludziom potrzebá záwłze być vważnego baczenia y rozłádku/ áby nic przeciwko Bogu y íprawiedliwości w rozłádzaniu kaur ludzkich nie wyftępowáli *Phil* 4.

Szereg: »słuchanie i rozsądzanie« (1): [*Niech sędziowie mają wielką biegłość w sprawach, które sędzić mają*] Niech ktemu będą tácy/ żeby ie nie mierziączká/ nie gniew/ nie miłość/ nie miłosierdzie/ [...] ále tylko lámá prawdá do słuchánia y rozłádzánia ípraw [*causis cognoscendis et diiudicandis*] ciągnęła *ModrzBaz* 87.

Synonimy: 1. *badanie, rozważanie*.

Cf **ROZSĄDZAĆ**